

Utvalg: Kommunestyret
Møtested: Møterom 2. etg., Rådhuset
Dato: 21.08.2017
Tid: 13:00

Forfall meldes til utvalgssekretær som sørger for innkalling av vara. Vara møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Reprenterer
Svein Erik Kristiansen	Ordfører	H
Viveka Teräs	Varaordfører	H
Petter Paulsen	Medlem	H
Rune Hamnes	Medlem	H
Sisilja Viksund	Medlem	H
Monica Nilssen	Medlem	H
Odin Hamnes	Medlem	H
Arne Martin Hauan	Medlem	UAH
Torill Larsen	Medlem	AP
Aina Heimdal	Medlem	AP
Heidi Olsborg	Medlem	AP
Skjalg Hamnes	Medlem	SP
Svein Nilsen	Medlem	SP
Birgitte Rørvik Bruun	Medlem	SP
Knut Erik Hansen	Medlem	SV
Sidsel Haldorsen	Medlem	FRP
Per-Anders Robertsen	Medlem	V

Bogen i Ofoten, 7.8.2017

Svein Erik Kristiansen
Ordfører

Saksnr	Innhold
PS 40/17	Godkjenning av protokoll forrige møte
PS 41/17	Lovlighetskontroll - Vedtak om lokalisering av skole
PS 42/17	Referatsaker

PS 40/17 Godkjenning av protokoll forrige møte

Dato: 31.07.2017
Arkivref: 2016/266-1624/2017 / A20

Saksbeh: Steinar Sørensen
Saksbeh. tlf: 91 37 39 82

Saknsnr	Utvalg	Møtedato
41/17	Kommunestyret	21.08.2017

Lovlighetskontroll - Vedtak om lokalisering av skole

Rådmannens innstilling:

1. Kommunestyret har vurdert krav om lovlighetskontroll av kommunestyrets vedtak i sak 37/17, og anser at det ikke ble begått saksbehandlingsfeil ved behandling av saken.
2. Kommunestyrets vedtak i sak 37/17 opprettholdes, og saken oversendes Fylkesmannen i Nordland for videre behandling.

Dokumenter i saken:

- Lovlighetsklage av 5.7.2017, vedlagt.
- Heidi Olsborgs hovedinnlegg hvor det avslutningsvis uttrykkes ønske om prøvevotering ([Lenke](#))
- Heidi Olsborgs innlegg før votering i saken, jf. lovlighetsklage hvor det hevdes at hun ble fratatt mulighet til å fremme forslag ([Lenke](#)).
- Veileder om lovlighetskontroll ([Lenke](#)).
- Veileder om habilitetsreglene ([Lenke](#)).

Saksopplysninger

Kommunestyret fattet i møte 20.6.2017 slikt vedtak mot 1 stemme:

1. *Kommunestyret vedtar å utvikle ny skole for Evenes på dagens skoletomt på Liland.*
2. *Kommunestyret vedtar å fortsette prosjektet til forprosjekt og detaljprosjekt innenfor en planramme med 153 millioner.*
3. *Kommunestyret tilpasser økonomiplanen med følgende disposisjoner:*
 - a) *Dagens avsetninger til disposisjonsfond med:*
 - 2019: kr. 2 309 400
 - 2020: kr. 3 197 400*settes til 0 og inngår i finansieringen.*
 - b) *Dagens låneportefølje tilpasses minimumsavdrag, dvs. maksimal løpetid i forhold til regler for avskrivningstid.*
 - c) *Lån til ny skole og idrettsanlegg tas opp med 40 år løpetid.*

4. *Formannskapet forelegges saker av prinsipiell karakter i den videre utvikling av ny skole for Evenes kommune.*
5. *Evenes kommune utreder bruken av den digitale meldingsboka.*
6. *Kommunestyret ønsker å få en orientering om byggeprosjektet i hvert kommunestyremøte.*

Krav om lovlighetskontroll anses å fylle formalkrav i kommunelov § 59 ([lenke](#)), og innenfor tidsfrist som framkommer av tilhørende forskrift ([lenke](#)).

Når det gjelder prosedyrer for behandling av lovlighetskontroll gjennomgås ikke disse, men det henvises til departementets veileder.

Rådmannen vil i det følgende ha en gjennomgang av habilitetsspørsmålet, og deretter omtale påstand om at Heidi Olsborg ble fratatt muligheten til å fremme eget forslag. Når det gjelder spørsmålet om habilitet, ser rådmannen ser nødt til å framstille forhold utenfor kommunestyrets formelle behandling av saken 20.6.2017, og også etter egen hukommelse fra møte 15.11.2012 som det henvises til i lovlighetsklagen.

Både rådmannens hukommelse og forhold utenfor møtebehandling er i varierende grad dokumenterbart.

Habilitet

Kommunestyrets behandling 15.11.2012

Det vises til saksprotokollen:

Kommunestyrets behandling, sak 58/12 møte 15.11.2012:

Følgende representanter ba om å få habilitet vurdert.

Trude Hagland, Idar Danielsen, Marianne Bergvik, Ellen Kristin Riise og Svein Nilsen.

Kommunestyret vedtok enstemmig å anse Trude Hagland, Ellen Kristin Riise og Svein Nilsen som habil.

Kommunestyret vedtok mot 5 stemmer å anse Idar Danielsen som inhabil og mot 4 stemmer å anse Marianne Bergvik som inhabil. Disse to representantene fratrådte under behandlingen.

Ellen Kristin Riise (SV) foreslo følgende pkt. 1: Dagens to skolesteder i Evenes kommune opprettholdes inntil nytt oppvekstsenter står klart.

Trude Hagland (AP) foreslo følgende pkt. 2: Kommunestyret ber om at utredning av ny skole / oppvekstsenter igangsettes i løpet av 2013. Midler til dette legges inn i økonomiplanen 2013.

Votering:

Det ble foretatt punktvis votering:

1. *Votering mellom formannskapets innstilling og forslag fra Ellen Kristin Riise. Formannskapets innstilling ble vedtatt mot 1 stemme avgitt for forslag fra Ellen Kristin Riise.*
2. *Votering mellom formannskapets innstilling og forslag fra Trude Hagland. Formannskapets innstilling ble vedtatt mot 5 stemmer avgitt for forslag fra Trude Hagland.*
3. *Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.*

Kommunestyrets vedtak:

1. *Kommunestyret vedtar å legge ned Bogen skole, og overføre elevene til Liland skole. Overføringen fra Bogen til Liland skole skjer senest ved skolestart skoleåret 2013/2014.*
2. *Kommunestyret ber om at planlegging av nytt oppvekstsenter igangsettes snarest og senest i løpet av 2014. Midler til dette legges inn i økonomiplanen 2014.*

3. Kommunestyret vedtar å opprettholde dagens struktur på barnehagetilbudet så lenge barnetallet gir grunn til det. Kommunestyret vil vurdere barnehagetilbudet på nytt ved planlegging av eventuell ny skole / oppvekstsenter.

Rådmannens gjengivelse, møte 15.11.2012

Representantene Trude Hagland (ansatt), Ellen Kristin Riise (ansatt), Svein Nilsen (bror til ansatt), Idar Danielsen (ektefelle til ansatt), og Marianne Bergvik (ansatt) ba alle om å få sin habilitet vurdert.

Kommunestyret vedtok enstemmig å anse de tre førstnevnte som habile, mens de to sistnevnte ble ansett som inhabile mot hhv. 5 og 4 stemmer. Representantene Idar Danielsen og Marianne Bergvik argumenterte begge for at de anså seg som inhabile (eller at annen viktig grunn forelå), og ba følgelig om å få fratre under behandlingen.

Rådmannens hukommelse strekker ikke til for å gjengi om kommunelovens § 40 nr. 4 var del av vurderingen til kommunestyrets flertall:

«Vedkommende organ kan fritta et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette».

Dersom denne hjemmelen var grunnlag for vurdering foreligger ikke inhabilitet, men fritak for behandling grunnet vektige personlige årsaker. Ved en beklagelig glipp i mødeboka framkommer ikke hjemmel for at to representanter ikke deltok i behandlingen 15.11.2012. Det framgår at de alle ba om å få sin habilitet vurdert.

Rådmannen legger ut fra kommunestyrets votering til grunn at spørsmål om habilitet ikke var åpenbart, men at det var rom for vurderinger. Kommunestyrets flertall forutsettes å ha vektlagt momenter framsatt av representantene som selv anså seg som inhabile eller av annen grunn ønsket å fratre. Rådmannen legger til grunn både ved behandling 15.11.2012 og 20.6.2017 at det må foreligge forhold ut over det å være ansatt som sådan for å være inhabil.

Det vises i denne forbindelse til forvaltningsloven § 6 annet ledd:

«Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part».

Det forelå også andre forhold i 2012 som *kan* ha blitt tillagt vekt ved kommunestyrets behandling av saken. Det var da klarlagt at endring i skolestrukturen ville medføre overtallighet av ansatte i skolen, og at antall rektorer ville bli redusert fra to til en. Disse forholdene forelå ikke ved behandling av sak 37/17.

Kommunestyrets behandling 20.6.2017

Rådmannen ble dagen før møtet orientert om at kom til å bli fremmet inhabilitetsinnsigelse rettet mot ansatte i skolen. Rådmannen konfererte derfor før møtestart 20.6.2017 med Fylkesmannens Tor Sande.

Ut fra den informasjon rådmannen hadde om eventuell habilitetsinnsigelse og dermed kunne formidle, anså Fylkesmannen at å være ansatt i seg selv ikke var tilstrekkelig grunn til inhabilitet men at det måtte foreligge forhold ut over dette. Det ble videre opplyst at en selvsagt måtte vurdere argumentasjon og innhold i eventuell habilitetsinnsigelse.

Som kommunestyret er kjent med, ble habilitetsinnsigelse ikke fremmet i møtet.

Det kan videre opplyses at minst to representanter før behandling av sak 37/17 (i pauser / før møtestart) ba om rådmannens syn på deres habilitet. Dette ikke ut fra egne vurderinger, men etter hva jeg forstår fordi spørsmålet «lå i lufta». Det ble svart at rådmannens råd til kommunestyret ville være at han anså disse for å være habile.

Rådmannen deler Fylkesmannens syn gjengitt foran, men presiserer at rådmannen både har og tar ansvar selv for de råd han gir kommunestyret.

Kort om habilitet

Det foretas her ikke en fullstendig gjennomgang av habilitetsreglene som framgår av forvaltningsloven §§ 6 til 10, samt også kommuneloven § 40 nr. 3 og 4. Det vises i stedet til vedlagte veileder for mer fullstendig gjennomgang.

Følgende bestemmelser har relevans for vurdering av habilitet for dette saksområdet:

Part i saken, eller tilstrekkelig nær relasjon til part i saken. Forvaltningsloven § 2 e) definerer en part slik: «part, person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder».

Det kan uten videre legges til grunn at ansatte i skolen ikke har status som part i saken, og at habilitetsreglene derfor ikke kommer til anvendelse med denne begrunnelsen.

Særegne forhold, jf. forvaltningsloven § 6 annet ledd gjengitt foran. Det vises i denne forbindelse til veilederen s. 10 – 14. Det er rimeligvis ikke gitt klare og uttømmende regler for hva som kan regnes for særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til upartiskhet. Krav om lovlighetskontroll gir heller ingen konkrete holdepunkter for å vurdere dette.

Vurderinger - habilitet

Som det framgår av foranstående, rådmannen legger til grunn både ved behandlingen i 2012 og 2017 at ansatte ikke uten videre er inhabile. I så måte er det beklagelig at inhabilitetsinnsigelse ikke ble reist i møtet slik at kommunestyret kunne ta stilling til nevnte representanters habilitet.

Inntil det foreligger eventuell nærmere angivelse av hvilke «særegne forhold» som kan foreligge, er rådmannens vurdering at ansatte er habile. Dersom kommunestyret skal behandle om det burde ha vedtatt at representanter nevnt i lovlighetsklagen var inhabile, anser imidlertid rådmannen disse for å være inhabile i denne vurderingen. Rådmannen sidestiller da krav om lovlighetskontroll med habilitetsinnsigelse.

Evt. fratatt mulighet til å fremme forslag

Heidi Olsborg omtaler i møte 20.6.2017 ønske om prøvevotering mellom alternativene Bogen og Liland ved følgende anledninger:

- Avslutningsvis i sitt hovedinnlegg ([Lenke](#)). Ordfører spør etter innlegget om hun har forslag i saken, hvorpå hun svarer nei. Ordfører supplerer dette med å opplyse at det må fremmes forslag om Bogen dersom det skal foretas prøvevotering mellom alternativene.
- Kort innlegg (stemmeforklaring) før votering i saken ([Lenke](#)). Etter hva som forstås, begrunnes manglende forslag fra hennes side med opplysninger gitt i gruppemøte om krav til inndekning, og at hun ikke hadde tid til dette.

Hverken videoopptak eller protokoll fra møte 20.6.2017 viser at det ble framsatt forslag som ble avvist av ordfører eller av kommunestyret. Nevnte dokumenter gir heller ikke holdepunkt for formkrav om økonomisk inndekning ved eventuelt forslag om lokalisering i Bogen.

Forhold til økonomiplanen

Kommunelovens innretning er at økonomiplanen skal revideres dersom kommunestyret fatter vedtak utenom budsjettbehandling som har konsekvenser for økonomiplanen. Etter en formell vurdering medfører kommunestyrets vedtak i saken ikke at økonomiplanen samtidig er revidert. Dette fordi formannskapet ikke har behandlet saken, jf. kommuneloven § 44 nr. 6 og 7:

6. Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet eller fylkesutvalget. Ved parlamentarisk styreform skal rådet avgi innstilling som nevnt.

7. Innstillingen til økonomiplan, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret eller fylkestinget. Dette gjelder likevel ikke ved innstilling som gjelder endringer i økonomiplanen.

Kommunestyrets vedtak i saken medfører en tydelig anvisning for kommende rullering av økonomiplanen, og i så måte gir også vedtaket økonomisk inndekning.

Vurderinger - Evt. fratatt mulighet til å fremme forslag

Rådmannen kan ikke se at det foreligger informasjon eller dokumentasjon som indikerer eller bekrefter at Heidi Olsborg ble «*fratatt mulighet til å fremme forslag om lokalisering av skole i Bogen*».

Det kan tyde på at oppfatning om «*krav om økonomisk inndekning for merkostnaden*» ikke kommer fra kommunestyrets behandling, men utsagn framsatt i gruppemøte. Uavhengig av hvor oppfatningen kommer fra, det sto Olsborg fritt til å fremme de forslag hun anså som ønskelig.

Vurdering og konklusjon

Rådmannen finner ingen holdepunkter for at det foreligger saksbehandlingsfeil ved kommunestyrets behandling av sak 37/17. Om disse likevel skulle foreligge, har det ingen konsekvens for vedtaket som ble fattet mot 1 stemme.

Rådmannen anser som åpenbart rimelig at det vurderes finansiering av så stor investering som ny skole. Arbeidsgruppens utredning, som også omfatter økonomi, ble avgitt 5. april 2017. I så måte har det vært god tid for representanter eller grupperinger til å arbeide med finansiering av annet alternativ enn det anbefalte.

Rådmannen anbefaler at kommunestyrets vedtak i sak 37/17 opprettholdes.

Steinar Sørensen
Rådmann

Med bakgrunn i det vi mener er saksbehandlingsfeil, påklages med dette vedtak fattet i møte 20.06.2017, politisk sak 37/2017, av Evenes Kommunestyret med hjemmel i kommuneloven § 59.

Bakgrunnen for anmodningen om denne lovlighetskontrollen, er to forhold:

1 Habilitet.

Under kommunestyrets behandling, deltok fire representanter som har direkte tilknytning. Dette gjelder

- ❖ Knut Erik Hansen, lærer Liland skole
- ❖ Birgitte Rørvik Bruun, lærer Liland skole
- ❖ Sissel Haldorsen, mor til Anna Haldorsen lærer Liland skole
- ❖ Svein Nilsen, bror til Edel Danielsen assistent Liland skole

Spørsmålet vi stiller er hvorvidt representantenes habilitet burde vært vurdert, og videre at de nevnte representantene burde vært vurdert inhabile. Dette strider med tidligere praktisering i lignende sak fra forvaltningsorganet, se politisk sak 58/2012 Evenes kommune - Kommunestyret.

Kan saksbehandlingen og manglende habilitetsvurderinger bidra til å svekke tilliten til innbyggernes alminnelige forventning til, og oppfatning av omstendighetene?

Vi ber Fylkesmannen vurdere dette utenfra og komme med en oppklaring rundt dette for å skape forhold for en aksept blant innbyggerne for sak, behandling og endelig vedtak. Vi ber Fylkesmannen vurdere hvorvidt det for tilliten er riktig med en ny snarlig behandling av saken.

2 Heidi Olsborg, en av de som har signert denne anmodningen ble fratatt mulighet til å fremme forslag om lokalisering av skole i Bogen. Det ble henvist til krav om økonomisk inndekning for merkostnaden.

Dette ble presisert i møte av Olsborg selv.

<https://evenes.kommunetv.no/bruker/?&AspxAutoDetectCookieSupport=1>

43 min inn i opptaket er Olsborgs innlegg – bakgrunnen for at hun etter 2t 16 min og 45 sekunder sier hun at hun hadde tenkt å fremme eget forslag, men fratatt denne muligheten.

Vårt spørsmål er om at hensynet til demokratiske prosesser ble ivaretatt.

Bogen 5 juli.

Arne Martin Hauan – (U)

Heidi Olsborg – (A)

Aina Heimdal – (A)

Monica Nilssen (H)

PS 42/17 Referatsaker